

การประเมินการใช้หลักสูตรนายทหารประทวน โรงเรียนนายทหารชั้นประทวน

กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ กองทัพอากาศ พุทธศักราช 2553

An Evaluation of Curriculum Implementation of Non-commissioned Officer,
Officer Non-commissioned School, Directorate of Education and Training,
Royal Thai Air Force, B.E. 2553

เพ็ญฉุพรรณ เมืองวงศ์¹

Phenchuphan Muangwong¹

¹นายทหารการศึกษา กองวิชาวิศวกรรมเครื่องกลและอุตสาหกรรม
กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช

¹Education Soldier of the Mechanical and Industrial Engineering Department of
Faculty Academic, Navaminda Kasatriyadhiraj Royal Air Force Academy,
E-mail: phenchuphan@gmail.com

Abstract

This research aimed to evaluate the curriculum implementation of the Non-commissioned Officer, Directorate of Education and Training, Royal Thai Air Force, B.E. 2553 in three aspects; the inputs readiness of the curriculum implementation, the processes suitability of the curriculum implementation, and the outputs from the curriculum implementation. There were five groups of populations in the study: (1) five curriculum endorsees, (2) forty-eight academic lecturers, (3) fifteen military trainers, (4) 2,038 graduated student officers, and (5) 2,038 graduated student officers' commanders. Research instruments were consisted of a collecting data form, questionnaires, and a focus group discussion form. Data were analyzed by frequency, percentage and content analysis. The results had been revealed that (1) the aspect of the inputs readiness of the curriculum implementation found that, the curriculum objectives were suitable, However, academic lecturers' qualifications did not correspond to the required curriculum qualifications, Conversely, the military trainers and student officers' qualifications corresponded to the required curriculum qualification, but the requirements of age and educational qualification of student officers should be adjusted. The school buildings were too small and insufficient for students. Teaching facilities were sufficient, but lack the

[159]

modernity. The budgets were sufficient. (2) the aspect of processes suitability of the curriculum implementation found that, learning management was suitable both academic lecture and military training. Extra-curricular activities were appropriate, however, more public-minded extra-curricular activities should be included. There were no bringing of the classroom assessment for developing the graduate student officers to reach the subjects objectives. (3) the aspect of results from the curriculum implementation were composed of (a) basic knowledge and skills aspect which found that, the graduates have ability to coordinate with a group, but lacked basic English knowledge and skills for working. (b) military training aspect which found that, the graduates had the appropriate behaviors and demeanor to their commanders but lacked of military abidance, lack of being good leaders and followers, lack of the military characteristics. And (c) Morality and pride in the profession aspect which found that, the curriculum could improve the graduates in terms of tolerance, unity, and sacrifice. However, the curriculum could poorly improve the monetary conservation.

Keywords: Evaluation of Curriculum Implementation of the Non-Commissioned Officer School

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการใช้หลักสูตรนายทหารประทวน โรงเรียนนายทหารชั้นประทวน กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ กองทัพอากาศ พุทธศักราช 2553 ใน 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความพร้อมของปัจจัยนำเข้าในการใช้หลักสูตร 2) ด้านความเหมาะสมของกระบวนการในการใช้หลักสูตร และ 3) ด้านผลผลิตจากการใช้หลักสูตร ประชากรในการประเมินครั้งนี้คือ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร 5 คน ครู อาจารย์ฝ่ายวิชาการ 48 คน ครูฝึกวิชาทหาร 15 คน นายทหารนักเรียน 2,038 คน และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา 2,038 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูล แบบสอบถาม และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการประเมินพบว่า 1) ด้านความพร้อมของปัจจัยนำเข้าในการใช้หลักสูตร พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรนายทหารประทวน พุทธศักราช 2553 มีความเหมาะสม ครู อาจารย์ฝ่ายวิชาการมีคุณสมบัติไม่สอดคล้องตามที่หลักสูตรกำหนด ส่วนครูฝึกวิชาทหาร และนายทหารนักเรียนมีคุณสมบัติสอดคล้องตามที่หลักสูตรกำหนด แต่ควรปรับแก้ไขในเรื่องอายุและคุณวุฒิการศึกษาของนายทหารนักเรียน อาคารสถานที่ในการจัดการเรียนการสอนมีความคับแคบ ไม่เพียงพอต่อจำนวนนายทหารนักเรียนในแต่ละรุ่น สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนมีความเพียงพอ แต่ยังขาดความทันสมัย งบประมาณที่ได้รับมีความเพียงพอ 2) ด้านความเหมาะสมของกระบวนการในการใช้หลักสูตร พบว่า การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรนายทหารประทวน พุทธศักราช 2553 ทั้งทางวิชาการและทางทหาร มีความเหมาะสม การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความเหมาะสม แต่เห็นควรเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นายทหารนักเรียนมีจิตสาธารณะมากยิ่งขึ้น

ส่วนการวัดและประเมินผลการศึกษารายวิชาในหลักสูตร ยังขาดการนำผลการประเมินมาใช้พัฒนานายทหารนักเรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์รายวิชา 3) ด้านผลผลิตจากการใช้หลักสูตรนายทหารประทวน พุทธศักราช 2553 ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้และทักษะในวิชาทั่วไป พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา มีความสามารถในการประสานงานกลุ่มหรือหมู่คณะ แต่ยังขาดความรู้และทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน 2) ด้านการฝึกวิชาทหาร พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา มีความประพฤติปฏิบัติตนที่ดีต่อผู้บังคับบัญชา รู้จักกาลเทศะ มีกิริยามารยาทและวางตัวได้อย่างเหมาะสม แต่ยังคงขาดการปฏิบัติตามตามกฎ ระเบียบ แบบธรรมเนียมทหาร การเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี และการแสดงออกถึงบุคลิกลักษณะทางทหาร และ 3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และความภูมิใจต่ออาชีพทหาร พบว่า หลักสูตรนายทหารประทวนมีส่วนช่วยพัฒนาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในเรื่องของความอดทน อดกลั้น ความสามัคคีในหมู่คณะ และความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่ยังคงพัฒนาคุณลักษณะในเรื่องความประหยัด อดออมได้ไม่เต็มที่

คำสำคัญ: การประเมินการใช้หลักสูตรนายทหารประทวน

1. บทนำ

หลักสูตร คือ แผนหรือข้อกำหนดที่แสดงถึง จุดหมาย แนวทาง วิธีการ เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรม และมวลงบประมาณการดำเนินการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ (ธำรง บัวศรี, 2546; ธีระ รุญเจริญ, 2550; ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, 2551 และ นพเก้า ณ พัทลุง, 2552) (Thomrong BuaSri, 2003 ; Teera RunCharoen, 2007 ; Chomsak Intarak, 2018 and Noppakao Na-Phatthalung, 2009). หลักสูตรมีความสำคัญ เนื่องจาก 1) หลักสูตรเป็นเสมือนทิศทางการศึกษาของผู้สอน ประสงค์อยากให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ และมีทัศนคติที่พึงประสงค์ 2) หลักสูตรเป็นแผนปฏิบัติงานหรือเครื่องชี้แนวทางปฏิบัติงานของครู 3) หลักสูตรเป็นข้อกำหนดแผนการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมายตามแผนการศึกษาแห่งชาติ 4) หลักสูตรเป็นเอกสารของทางราชการ เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

ปฏิบัติตาม 5) หลักสูตรเป็นเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา 6) หลักสูตรเป็นแผนการดำเนินงานของผู้บริหารการศึกษาที่จะอำนวยความสะดวกและควบคุม ดูแล ติดตามให้เป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาล 7) หลักสูตรเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญของงานและพัฒนากิจการของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา 8) หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ว่าผู้เรียนและสังคมควรจะได้รับสิ่งใดบ้างที่เป็นประโยชน์แก่เด็กโดยตรง 9) หลักสูตรเป็นเครื่องมือกำหนดว่าเนื้อหาวิชาอะไรบ้างที่จะช่วยให้เด็กมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างราบรื่น เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศและบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม 10) หลักสูตรเป็นแนวทางให้ความรู้ ทักษะ ความสามารถ ความประพฤติที่จะเป็นประโยชน์ต่อสังคม 11) หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดวิธีการดำเนินชีวิตของเด็กให้เป็นไปด้วยความราบรื่นและผาสุก 12) หลักสูตรจะกำหนดลักษณะและรูปร่างของสังคมในอนาคตได้ว่าจะเป็นไปในรูปใด และ 13) หลักสูตรเป็นเสมือนเป้าหมายผลผลิตเพื่อให้มีคุณภาพสูง (สุบิน ปิ่นขยัน,

2530 ; ใจทิพย์ เชื้อรัตน์พงษ์, 2539 ; อ่าง บัวศรี, 2546 และ สุนีย์ ภูพันธ์, 2546) (Thomrong BuaSri, 2003 ; Jaithip Chuaratanaphong, 1996 and Sune Pupan . 2003)

กองทัพอากาศ มีนโยบายในการพัฒนาระบบ การศึกษาของกองทัพอากาศให้มีคุณภาพและทันสมัยตาม มาตรฐานทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากร ทางการศึกษา โครงสร้างพื้นฐานทางการศึกษา และระบบ ประเมินผลให้ได้มาตรฐาน เพื่อพัฒนาศักยภาพกำลังพลให้ สามารถปฏิบัติงานตามภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบได้ อย่างมีประสิทธิภาพ (ประจัน จันทอง, 2556) (Projin Juntong)โดยหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการ เกี่ยวกับการศึกษา การฝึกอบรม แก่กำลังพลของ กองทัพอากาศให้เป็นที่ไปตามนโยบายของกองทัพอากาศ คือ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ซึ่งประกอบไปด้วย หน่วยงานการศึกษาในระดับต่าง ๆ ได้แก่ โรงเรียนจ่า อากาศ โรงเรียนนายทหารชั้นประทวน โรงเรียนครูทหาร โรงเรียนนายทหารชั้นผู้บังคับหมวด โรงเรียนนายทหารชั้นผู้ บังคับฝูง โรงเรียนนายทหารอากาศอาวุโส โรงเรียนเสนาธิการ ทหารอากาศ และวิทยาลัยการทัพอากาศ (กรมสาร บรณทหารอากาศ, 2553) (Directorate of Air Adjutant, 2010)

โรงเรียนนายทหารชั้นประทวน เป็นหน่วยขึ้นตรง กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ กองทัพอากาศ เป็นสถาบัน การศึกษาที่มีภารกิจในการฝึกอบรมให้ความรู้ เสริมสร้างระเบียบวินัยทางทหาร คุณธรรมและ จริยธรรม ตลอดจนค่านิยมหลักของกองทัพอากาศ ให้แก่ ข้าราชการชั้นประทวน และข้าราชการกลาโหมพลเรือนต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร ซึ่งเป็นกำลังพลพิเศษที่แต่ละส่วน ราชการเปิดรับบรรจุ ในกรณีที่กำลังพลขาดแคลน หรือ ต้องการกำลังพลที่มีความชำนาญเฉพาะด้านในสาขา

ที่โรงเรียนจ่าอากาศ ซึ่งเป็นโรงเรียนหลักของ กองทัพอากาศ ไม่ได้ผลิตบุคลากรในด้านดังกล่าว ดังนั้น โรงเรียนนายทหารชั้นประทวนจึงเปรียบเสมือนโรงเรียน เบื้องต้นที่บุคคลพลเรือน ซึ่งบรรจุเข้ารับราชการเป็น นายทหารชั้นประทวนต้องผ่านการฝึกอบรมก่อนการ แต่งตั้งยศเป็นจ่าอากาศตรี รวมทั้งบุคคลซึ่งได้รับการ แต่งตั้งยศมาแล้ว เนื่องจากผ่านการเรียนวิชาการศึกษาติดแตน (รต.) หรือจบจากสถาบันทางทหารอื่น ๆ ซึ่งไม่ใช่โรงเรียน หลักที่กองทัพอากาศผลิตบุคลากรเอง เช่น โรงเรียน ช่างฝีมือทหาร โรงเรียนแผนกที่ทหาร ซึ่งจะต้องเข้ารับ การศึกษาในโรงเรียนนายทหารชั้นประทวน เช่นเดียวกัน (โรงเรียน นายทหารชั้นประทวน, 2556) (Army Non Commissioned Officer School, Directorate of Education and Training. (2013)

หลักสูตรนายทหารประทวน โรงเรียนนายทหาร ชั้นประทวน กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ จะเป็น หลักสูตรที่ดีได้นั้นควรมีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การ พัฒนาหลักสูตรมีกระบวนการที่สำคัญ 8 ขั้นตอน คือ 1) การ วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) การกำหนดจุดประสงค์ 3) การ เลือกลงและการจัดเนื้อหา 4) การเลือกและการจัด ประสพการณ์การเรียนรู้ 5) การกำหนดอัตราเวลาเรียน หลักเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการเรียน 6) การนำหลักสูตรไปใช้ 7) การประเมินผลการใช้หลักสูตร และ 8) การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร (สุนีย์ ภูพันธ์, 2546) (Sune Pupan . 2003) ซึ่งหลักสูตรนายทหารประทวน โรงเรียนนายทหารชั้นประทวน กรมยุทธศึกษาทหาร อากาศ พุทธศักราช 2553 ได้ดำเนินการผ่าน กระบวนการในขั้นตอนที่ 1- 6 แล้ว แต่ในขั้นตอนที่ 7 คือ ขั้นตอนการประเมินผลการใช้หลักสูตรนั้น จากการ ตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า หลักสูตรนายทหาร

ประทวน โรงเรียนนายทหารชั้นประทวน กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ พุทธศักราช 2553 นี้ ยังไม่เคยมีการประเมินการใช้หลักสูตรอย่างเป็นทางการเป็นระบบมาก่อน มีแค่การสำรวจความพึงพอใจจากผู้เข้ารับการศึกษาเพียงเท่านั้น

การประเมินหลักสูตร เป็นกระบวนการรวบรวม ศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์ เพื่อให้ได้สารสนเทศในการตัดสินใจคุณค่า หาข้อบกพร่อง หรือปัญหา และแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นต่อไป (ใจทิพย์ เชื้อรัตน์พงษ์, 2539; วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช, 2542 และ วาริรัตน์ แก้วอุไร, 2549) (Jaithip Chuaratanaphong, 1996 ; Wichai Prasitwutthiwech, 1999 and Wareerat Kaewurai, 2006)

การประเมินหลักสูตรมีความสำคัญ เนื่องจากช่วยชี้ถึงระดับความสำเร็จของการใช้หลักสูตรและคุณค่าของหลักสูตร ช่วยให้ข้อมูลด้านคุณภาพของหลักสูตรในภาพรวม และในส่วนประกอบแต่ละส่วน ช่วยให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตรสำหรับผู้บริหาร หรือผู้เกี่ยวข้องใช้ประกอบการตัดสินใจ เพื่อการพัฒนาหลักสูตร ช่วยให้ทราบความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคในระหว่างดำเนินการใช้หลักสูตร ช่วยให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร จุดเด่น จุดด้อยของหลักสูตร ซึ่งจะนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจ และวินิจฉัยว่าจะปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหลักสูตรอย่างไร ให้มีความเหมาะสมกับสภาพการเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มของการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และช่วยให้ได้สารสนเทศที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของหลักสูตรว่าเป็นอย่างไร คำนึงค่ากับการลงทุนหรือไม่ ทั้งยังช่วยเกิดการเสริมแรง สร้างพลังใจให้กับผู้บริหารหลักสูตร ครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้อง (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 และ พิเชิต ฤทธิ์

เจริญ, 2558) (Boonchom Srisaarth, 2003 and Pichit Ritjaroon, 2015)

จากความสำคัญและประโยชน์ของการประเมินหลักสูตรดังกล่าว นาวาอากาศเอกสว่าง บุญญาวัฒน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนนายทหารชั้นประทวน จึงมีความประสงค์ให้มีการประเมินหลักสูตรนายทหารประทวน โรงเรียนนายทหารชั้นประทวน กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ พุทธศักราช 2553 ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้าในการใช้หลักสูตร ด้านกระบวนการใช้หลักสูตร และด้านผลผลิตจากการใช้หลักสูตร เพื่อให้ทราบถึงความสำเร็จและความเหมาะสมในการใช้หลักสูตร นายทหารประทวน พุทธศักราช 2553 ตลอดจนปัญหา อุปสรรค และข้อบกพร่องจากการใช้หลักสูตรฯ เพื่อที่จะนำสารสนเทศที่ได้จากการประเมินดังกล่าวมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาหลักสูตรนายทหารประทวน ให้เกิดผลดี มีประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติงานภายในกองทัพอากาศต่อไป

2. การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายของหลักสูตร

หลักสูตร คือ แผนหรือข้อกำหนดที่แสดงถึงจุดหมาย แนวทาง วิธีการ เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรม และมวลประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ (চারنگ บัวศรี, 2546; ธีระ รุญเจริญ, 2550 ; ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, 2551 และ นพเก้า ณ พัทลุง, 2552) (Thomrong BuaSri, 2003 ; Teera RunCharoen, 2007 ; Chomsak Intarak, 2018 and Noppakao Na-Phatthalung, 2009).

2.2 ความหมายของการประเมินหลักสูตร

[163]

การประเมินหลักสูตร เป็นกระบวนการรวบรวม
ศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์ เพื่อให้ได้สารสนเทศในการตัดสินใจคุณค่า หา
ข้อบกพร่อง หรือปัญหา และแนวทางในการพัฒนา
ปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นต่อไป (ใจทิพย์ เชื้อ
รัตนพงษ์, 2539; วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช, 2542 และ วา
รัตน์ แก้วอุไร, 2549) (Jaithip Chuaratanaphong, 1996 ;
Wichai Prasitwutthiwech, 1999 and Wareerat Kaewurai,
2006)

2.3 ความสำคัญของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรมีความสำคัญ เนื่องจาก
ช่วยชี้ถึงระดับความสำเร็จของการใช้หลักสูตรและคุณค่า
ของหลักสูตร ช่วยให้ข้อมูลด้านคุณภาพของหลักสูตร
ในภาพรวม และในส่วนประกอบแต่ละส่วน ช่วยให้
สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตรสำหรับผู้บริหารหรือ
ผู้เกี่ยวข้องใช้ประกอบการตัดสินใจ เพื่อการพัฒนา
หลักสูตร ช่วยให้ทราบความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรค
ในระหว่างดำเนินการใช้หลักสูตร ช่วยให้ได้สารสนเทศ
เกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร จุดเด่น
จุดด้อยของหลักสูตร ซึ่งจะนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจ
และวินิจฉัยว่าจะปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหลักสูตรอย่างไร
ให้มีความเหมาะสมกับสภาพการเปลี่ยนแปลงและแนวโน้ม
ของการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และช่วยให้
ได้สารสนเทศที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของหลักสูตรว่า
เป็นอย่างไร คำนึงกับการลงทุนหรือไม่ ทั้งยังช่วยให้เกิด
การเสริมแรง สร้างพลังจูงใจให้กับผู้บริหารหลักสูตร ครูผู้สอน
และผู้เกี่ยวข้อง (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 และ พิชิต ฤทธิ
จรรยา, 2558) (Boonchom Srisaarth, 2003 and Pichit
Ritjaroon, 2015)

2.4 รูปแบบการประเมินหลักสูตร

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร
พบว่ารูปแบบที่นิยมใช้ในการประเมินหลักสูตร มีดังนี้

2.4.1 รูปแบบการประเมินชิปโมเดล (CIPP model)
ของ Stufflebeam ประกอบด้วยการประเมินใน 4 ด้าน
ได้แก่ 1) การประเมินบริบท (Context Evaluation: C) เป็นการ
ประเมินเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องของหลักสูตร เช่น
จำนวนนิสิต ความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ปัญหาของ
ชุมชน ตลอดจนนโยบายของหน่วยงานระดับบนและ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้นหรือ
ปัจจัยป้อนเข้า (Input evaluation: I) เป็นการประเมิน เพื่อ
ทราบข้อสนเทศและนำมากำหนดวิธีการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ
ให้จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสัมฤทธิ์ผล 3) การประเมิน
กระบวนการ (Process evaluation: P) เป็นการประเมิน
กระบวนการ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการ
เรียนการสอน และ 4) การประเมินผลผลิต (Product
evaluation: P) เป็นการประเมินผลที่เกิดจากการใช้
หลักสูตรหรือคุณภาพของนักเรียนที่เกี่ยวกับ ความรู้
ความสามารถ ทักษะ ค่านิยม เป็นต้น (Stufflebeam, 2003 อ้าง
ใน มาเรียม นิลพันธุ์, 2553) (Maream Nillapun, 2010)

2.4.2 รูปแบบการประเมินแบบ Stake (1967 อ้างใน
สมคิด พรหมจักษ์, 2550) ใช้ชื่อรูปแบบการประเมินว่า รูปแบบ
การประเมินเคาน์ทิแนนซ์ (Countenance Model) ซึ่งตาม
โครงสร้างของรูปแบบนี้ ได้จำแนกข้อมูลการประเมินออกเป็น
2 ส่วนคือ เมตริกบรรยาย (Description Matrix) และเมตริก
ตัดสินคุณค่า (Judgement Matrix) และได้เสนอว่าก่อน
บรรยายหรือตัดสินคุณค่าของโครงการใด ๆ นักประเมิน
ควรทำการวิเคราะห์หลักการและเหตุผลของโครงการนั้น ๆ
ด้วยการประเมินโครงการตามแนวคิดของ Stake ผู้ประเมิน
จะต้องรวบรวมข้อมูลแท้จริงให้ได้ เนื่องจากแหล่งข้อมูลมี
มากมาย และวิธีการเก็บข้อมูลมีหลายวิธี ข้อมูลที่ต้องการคือ

ข้อมูลที่น่ามาใช้เพื่ออธิบายและการตัดสินใจ ตามรูปแบบการประเมินนี้ ได้จำแนกสิ่งที่จะต้องพิจารณาในการประเมินออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) สิ่งนำหรือปัจจัยเบื้องต้น 2) การปฏิบัติ และ 3) ผลลัพธ์หรือผลการดำเนินการ

2.4.3 รูปแบบการประเมินแบบ Tyler (1950 อ้างอิงใน กัญญา หาญเด่นศิริกุล, 2543) (Kanya Harndensirikul, 2000) กล่าวว่า การประเมินควรใช้จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นเกณฑ์ โดยที่จุดมุ่งหมายนั้นเป็นจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมอะไรบ้าง ตามที่ต้องการ การประเมินหลักสูตรเป็นการพิจารณาความก้าวหน้าของนักเรียนว่า เกิดพฤติกรรมตามที่ได้ตั้งจุดมุ่งหมายไว้หรือไม่ โดยเสนอว่าองค์ประกอบของการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 1) ปรัชญา/จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) กระบวนการ/การจัดประสบการณ์เรียนรู้ และ 3) ผลผลิตของหลักสูตร

2.4.4 รูปแบบการประเมินแบบ IPO Model โดย สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2540) ได้เสนอรูปแบบการประเมินแบบ IPO Model ซึ่งประกอบด้วย การประเมินใน 3 ด้าน คือ 1) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน ตลอดจนปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษา ได้แก่ เงินทุน สื่อ ตำรา วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ เป็นต้น 2) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียน เป็นต้น และ 3) การประเมินผลผลิต (Output & Product Evaluation) ได้แก่ การประเมินความรู้ ทักษะ คุณลักษณะของผู้เรียน เป็นต้น

2.4.5 สารระสำคัญเกี่ยวกับหลักสูตรนายทหารประทวน

โรงเรียนนายทหารชั้นประทวน มีการจัดการเรียนการสอน 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรนายทหารประทวน และ หลักสูตร พันจ่าอากาศ

โดยหลักสูตรพันจ่าอากาศ นั้นเป็นหลักสูตรระยะสั้นสำหรับข้าราชการทหารชั้นยศจ่าอากาศเอกเข้ารับการศึกศึกษา เพื่อเตรียมเข้าสู่อัตราพันจ่าอากาศ ส่วนหลักสูตรนายทหารประทวนเป็นหลักสูตรที่ใช้กับข้าราชการทหารชั้นประทวนที่เข้ารับราชการใหม่ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบุคคลที่เข้ารับการศึกศึกษาจากพลเรือนเป็นทหาร ให้มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะเป็นนายทหารประทวนที่มีประสิทธิภาพ โดยหลักสูตรมีความมุ่งหมาย 3 ประการ ได้แก่ เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในวิชาทหารเบื้องต้น มีบุคลิกลักษณะทหารที่ดี และมีเจตคติที่ดีต่อกองทัพอากาศ ซึ่งหลักสูตรนายทหารประทวน พุทธศักราช 2553 นั้น ได้เริ่มใช้กับนายทหารประทวนรุ่นที่ 57 เป็นรุ่นแรก และใช้มาจนถึงรุ่น 67 (พ.ศ.2557) โดยแต่ละรุ่นมีระยะเวลาในการศึกศึกษา 10 สัปดาห์ (ประมาณ 2 เดือนครึ่ง) ทั้งนี้ตามโครงสร้างของหลักสูตรนายทหารประทวน พุทธศักราช 2553 ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่สามารถเข้ารับการศึกศึกษาได้จะต้องมีชั้นยศตั้งแต่จ่าอากาศตรีถึงจ่าอากาศเอก หรือเป็นข้าราชการกลาโหมพลเรือนต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร มีอายุไม่เกิน 45 ปี และมีคุณสมบัติการศึกศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป ซึ่งหมวดวิชาที่ต้องศึกศึกษาแบ่งออกเป็น 4 หมวด ได้แก่ หมวดวิชาทั่วไป หมวดการทหารและการพัฒนาบุคลิกภาพ หมวดวิชาอื่น ๆ และหมวดกิจกรรม รวมเวลาการศึกศึกษาทั้งหมด 421 ชั่วโมง ซึ่งแบ่งเป็น 1) การบรรยายในห้องเรียน จำนวน 116 ชั่วโมง 2) การฝึกวิชาทหารและการฝึกพลศึกศึกษา จำนวน 283 ชั่วโมง และ 3) กิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย การศึกศึกษาตุงาน และการฝึกปฏิบัติสังคม จำนวน 22 ชั่วโมง (โรงเรียนนายทหารชั้นประทวน, 2556) (Army Non Commissioned Officer School, Directorate of Education and Training, 2013).

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.1 เพื่อประเมินความเหมาะสมและความพร้อมของ ปัจจัยนำเข้าในการใช้หลักสูตรนายทหารประทวน โรงเรียน นายทหารชั้นประทวน กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ กองทัพอากาศ พุทธศักราช 2553

3.2 เพื่อประเมินความเหมาะสมของกระบวนการใน การใช้หลักสูตรนายทหารประทวน โรงเรียนนายทหาร ชั้น ประทวน กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ กองทัพอากาศ พุทธศักราช 2553

3.3 เพื่อประเมินผลผลิตจากการใช้หลักสูตรนายทหาร ประทวน โรงเรียนนายทหารชั้นประทวน กรมยุทธ-ศึกษา ทหารอากาศ กองทัพอากาศ พุทธศักราช 2553

4. วิธีการวิจัย

การประเมินการใช้หลักสูตรนายทหารประทวน โรงเรียนนายทหารชั้นประทวน กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ กองทัพอากาศ พุทธศักราช 2553 ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อประเมินความเหมาะสมและความพร้อมของ ปัจจัยนำเข้าในการใช้หลักสูตร 2) เพื่อประเมินความ เหมาะสมของกระบวนการในการใช้หลักสูตร และ 3) เพื่อ ประเมินผลผลิตจากการใช้หลักสูตร โดยใช้รูปแบบการ ประเมินแบบ IPO Model (Input-Process-Output) ซึ่งมี ขอบเขตการประเมิน ดังนี้

4.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้เกี่ยวข้องกับ หลักสูตรนายทหารประทวน พุทธศักราช 2553 จำนวน 4,144 คน ประกอบด้วย 1) ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน 5 คน 2) ครูอาจารย์ฝ่ายวิชาการ จำนวน 48 คน 3) ครูฝึก วิชาทหาร จำนวน 15 คน 4) นายทหารนักเรียน ตั้งแต่รุ่น 57- 67 จำนวน 2,038 คน และ 5) ผู้บังคับบัญชาของนายทหาร

นักเรียน ตั้งแต่รุ่น 57-67 จำนวน 2,038 คน โดยผู้ประเมิน ดำเนินการประเมินหลักสูตร จากประชากรทั้งหมดใน 3

รุ่น	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
57	140	28
58	140	28
59	130	26
60	168	34
61	210	42
62	200	40
63	210	42
64	210	42
65	210	42
66	210	42
67	210	42
รวม	2,038	408

กลุ่ม คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนนายทหารชั้นประทวน ครู อาจารย์ฝ่ายวิชาการ และครูฝึกวิชาทหาร ส่วนประชากรกลุ่ม ที่ 4 และ 5 ผู้ประเมินดำเนินการประเมินหลักสูตรจากกลุ่ม ตัวอย่าง ซึ่งได้จากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจาก จำนวนประชากร 2,038 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 408 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิชนิดที่ เป็นสัดส่วน

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนายทหาร นักเรียนและผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินหลักสูตรนายทหารประทวน

พุทธศักราช 2553 ครั้งนี้ ประกอบด้วยเครื่องมือ 3 ชนิด ได้แก่

- 4.2.1 แบบบันทึกข้อมูล
- 4.2.2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม
- 4.2.3 แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย แบบสอบถาม 4 ฉบับ ดังนี้
 - 4.2.3.1 แบบสอบถามครู อาจารย์ฝ่ายวิชาการ
 - 4.2.3.2 แบบสอบถามครูฝึกวิชาทหาร
 - 4.2.3.3 แบบสอบถามนายทหารนักเรียน
 - 4.2.3.4 แบบสอบถามผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรนายทหารประทวน

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรนายทหารประทวน พุทธศักราช 2553

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ประเมินดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินหลักสูตรทหารประทวน พุทธศักราช 2553 ดังนี้

4.3.1 เก็บรวบรวมข้อมูลการสนทนากลุ่มของผู้รับผิดชอบหลักสูตรนายทหารประทวน จำนวน 5 คน โดยใช้แบบบันทึกการสนทนากลุ่มเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.3.2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากครูฝึกวิชาทหาร จำนวน 15 คน และครู อาจารย์ฝ่ายวิชาการ จำนวน 48 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.3.3 เก็บรวบรวมข้อมูลจากนายทหารนักเรียน ซึ่งสำเร็จการศึกษาหลักสูตรนายทหารประทวน พุทธศักราช 2553 จำนวน 408 คน และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรนายทหารประทวน พุทธศักราช 2553 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 408 คน โดยการส่งแบบสอบถามสำหรับนายทหารนักเรียนและ

ผู้บังคับบัญชาที่สังกัดกองบินต่างจังหวัดทางไปรษณีย์ พร้อมแนบซองเอกสารเปล่าติดแสตมป์ เพื่อให้ส่งคืนแบบสอบถามที่ตอบเรียบร้อยแล้วมายังผู้ประเมิน ส่วนนายทหารนักเรียน และผู้บังคับบัญชา ที่สังกัดในหน่วยบริเวณรอบกองบัญชาการ กองทัพอากาศ เขตดอนเมือง ผู้ประเมินนำแบบสอบถามไปส่งให้ด้วยตนเองโดยได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด 408 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

4.3.4 ผู้ประเมินเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาและบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติของครู อาจารย์ฝ่ายวิชาการ คุณสมบัติของครูฝึกวิชาทหาร และคุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษา ตลอดจนข้อมูลด้านผลการศึกษา และผลการประเมินค่าคุณลักษณะส่วนบุคคล ของนายทหารนักเรียนหลักสูตรนายทหารประทวน พุทธศักราช 2553 โดยใช้แบบบันทึกข้อมูล เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกข้อมูล และแบบสอบถามในส่วนของคุณลักษณะเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลที่ได้จากการประเมินทั้ง 3 ด้าน ซึ่งได้แก่ การประเมินปัจจัยนำเข้า กระบวนการในการใช้หลักสูตร และผลผลิตจากการใช้หลักสูตรนายทหารประทวน พุทธศักราช 2553 ที่ได้จากข้อคำถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ ในแต่ละระดับความคิดเห็นแล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบสอบถามในส่วนของคุณลักษณะที่เปิด ผู้

ประเมินใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา โดยตรวจสอบ และตีความข้อมูลที่ได้ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาสรุป วิเคราะห์ และเขียนเป็นข้อความเชิงบรรยาย

5. ผลการประเมิน

5.1 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าในการใช้หลักสูตร

นายทหารประทวน พุทธศักราช 2553

ผลการประเมินความเหมาะสมและความพร้อมของปัจจัยนำเข้าในการใช้หลักสูตรนายทหารประทวน พุทธศักราช 2553 ด้านความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ความพร้อมของครู อาจารย์ฝ่ายวิชาการ ความพร้อมของครูฝึกวิชาทหาร ความพร้อมของนายทหารนักเรียน ความพร้อมของอาคารสถานที่ ความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก และความเพียงพอของงบประมาณในการจัดการเรียนการสอน พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรนายทหารประทวน พุทธศักราช 2553 มีความเหมาะสม ครู อาจารย์ฝ่ายวิชาการทุกคนได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน หรือเคยผ่านการศึกษาหลักสูตรครูทหารแต่มีครู อาจารย์ฝ่ายวิชาการบางคนมีคุณสมบัติไม่ตรงกับวิชาที่สอน ครูฝึกวิชาทหารและนายทหารนักเรียนมีคุณสมบัติสอดคล้องตามที่หลักสูตรกำหนด อาคาร สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาการ มีความเหมาะสมกับการใช้เป็นสถานที่บรรยายให้ความรู้อย่างทั่วถึงแก่นายทหารนักเรียน แต่มีคับแคบ ไม่เพียงพอต่อจำนวนนายทหารนักเรียนในแต่ละรุ่น ส่วนอาคาร สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนทางการฝึกวิชาทหารมีความเหมาะสมในการใช้เป็นสถานที่ฝึกความอดทน อดกลั้น และเสริมสร้างความสามัคคีของ

นายทหารนักเรียน สิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาการมีความเพียงพอ และอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ส่วนสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนทางการฝึกวิชาทหารมีความปลอดภัย แต่ยังขาดความทันสมัย งบประมาณที่ได้รับมีความเพียงพอเป็นไปตามที่กำหนดในแผนการใช้จ่ายของหลักสูตรนายทหารประทวน

5.2 ผลการประเมินกระบวนการในการใช้หลักสูตรนายทหารประทวน พุทธศักราช 2553

ผลการประเมินความเหมาะสมของกระบวนการในการใช้หลักสูตรนายทหารประทวน พุทธศักราช 2553 ด้านความเหมาะสมของการจัดการเรียนการสอน ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และความเหมาะสมของการวัดและประเมินผลการศึกษา พบว่า การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรนายทหารประทวน พุทธศักราช 2553 ทั้งทางวิชาการและทางการฝึกวิชาทหารมีความเหมาะสม การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความเหมาะสม แต่เห็นควรเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นายทหารนักเรียนมีจิตสาธารณะมากยิ่งขึ้น ส่วนการวัดและประเมินผลการศึกษาของหลักสูตรนายทหารประทวน พุทธศักราช 2553 ยังขาดการนำผลการประเมินมาใช้พัฒนานายทหารนักเรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์รายวิชา

5.3 ผลการประเมินผลผลิตจากการใช้หลักสูตรนายทหารประทวน พุทธศักราช 2553

ผลการประเมินผลผลิตจากการใช้หลักสูตรนายทหารประทวน พุทธศักราช 2553 ด้านความรู้และ

ทักษะในวิชาทั่วไป ด้านความรู้และทักษะในการฝึกวิชาทหาร และด้านคุณธรรม จริยธรรม และความภูมิใจต่ออาชีพทหาร สรุปได้ว่า ด้านความรู้และทักษะทั่วไป พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรนายทหารประทวน พุทธศักราช 2553 มีความสามารถในการประสานงานกลุ่มหรือหมู่คณะ และมีความสามารถในการสื่อสารกับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา แต่ยังขาดความรู้และทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน ด้านความรู้และทักษะในการฝึกวิชาทหาร พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรนายทหารประทวน พุทธศักราช 2555 มีความประพฤติปฏิบัติตนที่ดีต่อผู้บังคับบัญชา รู้จักกาลเทศะ มีกิริยามารยาทและวางตัวได้อย่างเหมาะสม แต่ยังขาดการปฏิบัติตนตามกฎ ระเบียบ แบบธรรมเนียมทหาร การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี และการแสดงออกถึงบุคลิกลักษณะทางทหาร ส่วนด้านคุณธรรม จริยธรรม และความภูมิใจต่ออาชีพทหาร สรุปได้ว่า หลักสูตรนายทหารประทวนมีส่วนช่วยพัฒนาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในเรื่องของความอดทน อดกลั้น ความสามัคคีในหมู่คณะ และความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่ยังไม่พัฒนาคุณลักษณะในเรื่องความประหยัด อดออม ได้ไม่เต็มที่

6. การอภิปรายผล

จากการสรุปผลการประเมินดังกล่าวข้างต้น ผู้ประเมินพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

6.1 ความพร้อมของครู อาจารย์ฝ่ายวิชาการ

ผลที่ได้จากการประเมิน พบว่า ครู อาจารย์ฝ่ายวิชาการของหลักสูตรนายทหารประทวนยังขาดความพร้อมเกี่ยวกับคุณวุฒิและประสบการณ์ในการสอน เนื่องจากหลักสูตรนายทหารประทวนนี้เป็นหลักสูตรเฉพาะทางทหาร เป็นการยากที่จะหาครู อาจารย์ที่มีคุณวุฒิตรงกับรายวิชาที่สอน เช่น วิชาแบบธรรมเนียมทหาร วิชาการเปรียบเทียบงานสารบรรณ ฯลฯ จึงต้องใช้ครู อาจารย์ที่ไม่มีคุณวุฒิตรงกับวิชาที่สอน แต่เคยเข้ารับการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับวิชาดังกล่าวแทน

6.2 ความพร้อมของครูฝึกวิชาทหาร

ผลที่ได้จากการประเมิน พบว่า ครูฝึกวิชาทหารมีคุณสมบัติสอดคล้องตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เนื่องจากโรงเรียนนายทหารชั้นประทวนมีการคัดสรรครูฝึกวิชาทหารให้มีคุณสมบัติที่เป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตร เนื่องจากหลักสูตรนายทหารประทวนต้องการครูฝึกวิชาทหารที่เป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตรหรือนายทหารชั้นประทวนที่สังกัดเหล่าทหารอากาศโยธิน มีประสบการณ์ในการฝึกวิชาทหารตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป และได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมทางวิชาทหาร หรือเคยผ่านการศึกษาหลักสูตรครูทหาร จึงทำให้ได้ครูฝึกวิชาทหารที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ

6.3 ความพร้อมของอาคารสถานที่

ผลที่ได้จากการประเมิน พบว่า อาคารสถานที่ในการจัดการเรียนการสอนมีความคับแคบ ไม่เพียงพอต่อจำนวนนายทหารนักเรียนในแต่ละรุ่น เนื่องจากโรงเรียนนายทหารชั้นประทวนมีการรับนายทหารนักเรียนในแต่ละ

รุ่นถึง 200 คน จึงทำให้อาจารย์ สถานที่สำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ห้องบรรยาย ห้องสัมมนา โรงอาหาร ตลอดจนสนามฝึกวิชาทหารไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน อีกทั้งโรงเรียนนายทหารชั้นประทวนยังขาดอาคารสถานที่ ซึ่งจำเป็นต่อการเรียนรู้ของนายทหารนักเรียน เช่น ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ เป็นต้น โดยจากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรนายทหารประทวน พุทธศักราช 2553 มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ซึ่งส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะอาคาร สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนไม่เอื้ออำนวย เนื่องจากขาดห้องปฏิบัติการทางภาษา ดังที่ สุณีย์ ภูพันธ์ (2546) กล่าวไว้ว่า อาคารสถานที่เป็นสิ่งสนับสนุนการใช้หลักสูตร และเป็นหนึ่งในส่วนประกอบที่สำคัญต่อการเรียนการสอนที่ผู้บริหารจำเป็นต้องวางโครงการและแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เหมาะสมและให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยจะต้องสำรวจศึกษาวิเคราะห์อย่างละเอียดรอบคอบ แล้วจึงวางแผนว่าควรจะดำเนินการอย่างไร จึงจะทำให้การจัดการศึกษาบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

6.4 การจัดการเรียนการสอน

ผลที่ได้จากการประเมิน พบว่า การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรนายทหารประทวน พุทธศักราช 2553 ทั้งภาควิชาการและภาควิชาทหาร มีความเหมาะสม เนื่องจากได้มีการวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างดี โดยเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นายทหารนักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และให้นายทหารนักเรียนได้ลงมือ

ปฏิบัติจริงเกือบทุกกิจกรรม สอดคล้องกับบริบทของหลักสูตรทางการทหารที่มีความเฉพาะในเรื่องการฝึกปฏิบัติจริง

6.5 การวัดและประเมินผล

ผลที่ได้จากการประเมิน พบว่า การวัดและประเมินผลการศึกษาของหลักสูตรนายทหารประทวน พุทธศักราช 2553 ยังขาดการนำผลการประเมินมาใช้พัฒนานายทหารนักเรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์รายวิชา เนื่องจากระยะเวลาการศึกษาของหลักสูตรนายทหารประทวนมีเพียง 10 สัปดาห์ ทำให้ผู้รับผิดชอบหลักสูตรกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลผู้เรียน เมื่อจบการเรียนการสอนในแต่ละหมวดเพียงครั้งเดียว จึงทำให้ไม่สามารถนำเอาผลจากการสอบมาพัฒนา ปรับปรุงผู้เรียน เหมือนหลักสูตรอื่น ๆ

6.6 ความรู้และทักษะในวิชาทั่วไป

ผลที่ได้จากการประเมิน พบว่า ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน เป็นทักษะที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เนื่องจากขาดห้องปฏิบัติการทางภาษาให้นายทหารได้ฝึกปฏิบัติจริง ประกอบกับมีนายทหารนักเรียนจำนวนมาก ทำให้การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษอาจไม่ทั่วถึง อีกทั้งการจัดระยะเวลาในการศึกษา และจัดเนื้อหาวิชาในการเรียนการสอนของหลักสูตรนายทหารประทวนที่อาจไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นายทหารนักเรียนได้รับ จึงอาจทำให้นายทหารนักเรียนได้รับความรู้ และมีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษได้ไม่มากที่ควร

7. ข้อเสนอแนะจากผลการประเมิน

7.1 ควรบริหารจัดการอาคาร สถานที่ ให้มีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนายทหารนักเรียน เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า อาคารสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน เช่น ห้องบรรยาย โรงอาหาร ห้องน้ำสำหรับนายทหารนักเรียนหญิง สวมในการฝึกวิชาทหาร และสนามออกกำลังกายมีความคับแคบ ไม่เพียงพอต่อจำนวนนายทหารนักเรียนในแต่ละรุ่น

7.2 ควรพิจารณาจัดทำแผนในการของบประมาณเพิ่มเติม เกี่ยวกับการจัดสร้างห้องปฏิบัติการที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนของนายทหารนักเรียน เช่น ห้องปฏิบัติการทางภาษา และห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ เป็นต้น หรือควรสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกกองทัพอากาศ เพื่อให้สามารถใช้สถานที่ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนร่วมกันได้

7.3 ผู้รับผิดชอบหลักสูตรนายทหารประทวน ควรเพิ่มชั่วโมงเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และจัดการเรียนการสอนให้นายทหารนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติทางด้านทักษะภาษาอังกฤษมากขึ้น เนื่องจากผลการประเมิน พบว่านายทหารนักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ

7.4 ครู อาจารย์ฝ่ายวิชาการ และครูฝึกวิชาทหาร ควรนำผลการประเมินมาใช้พัฒนานายทหารนักเรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์รายวิชา

8. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

8.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบหรือเทคนิคในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนายทหารนักเรียน หลักสูตรนายทหารประทวน เนื่องจากผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรนายทหารประทวน พุทธศักราช 2553 ยังขาดความรู้และทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน

8.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบของการวัดและประเมินผล เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนายทหารนักเรียนต่อไป

8.3 ควรมีการประเมินการใช้หลักสูตรนายทหารประทวนอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

8.4 ควรมีการกำกับ ติดตามผลของการใช้หลักสูตรนายทหารประทวน ในแง่ของผลลัพธ์ และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตร

เอกสารอ้างอิง

กรมสารบรรณ ทหารอากาศ. 2553. **การจัดส่วนราชการ กองทัพอากาศ**. เอกสารประกอบการบรรยายหลักสูตรเจ้าหน้าที่สารบรรณรุ่นที่ 7. กรุงเทพฯ: กรมสารบรรณทหารอากาศ.

- กัญญา หาญเด่นศิริกุล. (2543). การประเมินหลักสูตรครุฑทหารชั้นสัญญาบัตร กองการศึกษา กรมยุทธ-
ศึกษาทหารอากาศ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). การพัฒนาหลักสูตร: หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อัส-
เพรส.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2551) . การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา. ปัตตานี:
ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- อํารัง บัวศรี.(2546).ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบ และการพัฒนา. กรุงเทพฯ: ธนัชการพิมพ์.
- ธีระ รุณเจริญ. (2550). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ:
แอล. ที. เพรส จำกัด.
- นพเก้า ณ พัทลุง. 2552. การพัฒนาหลักสูตร: หลักการและแนวปฏิบัติ. สงขลา: เหมการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2546. การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประจัน จันตอง. 2556. นโยบายผู้บัญชาการทหาร อากาศ ประจำปีพุทธศักราช 2556 ในข่าวทหารอากาศ (AIR FORCE
MAGAZINE). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ข่าวทหารอากาศ.
- พิชิต ฤทธิ์จรรยา. 2558. การประเมินหลักสูตร: แนวคิด กระบวนการและการใช้ผลการประเมิน. นนทบุรี: สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์,มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2553). การประเมินหลักสูตร ปรัชญาคุชฌีบัณฑิต. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนคณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- โรงเรียนนายทหารชั้นประทวน กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ. (2556). คู่มือโรงเรียนนายทหารชั้นประทวนกรมยุทธศึกษา
ทหารอากาศ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ข่าวทหารอากาศ.
- วาริรัตน์ แก้วอุไร. (2549) . การประเมินหลักสูตร. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. (2542). การพัฒนาหลักสูตรสานต่อที่ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: เซ็นเตอร์ดีส์คัฟ.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). แนวคิดพื้นฐานการสร้างและ การพัฒนาหลักสูตรยุคปฏิรูปการศึกษาไทย.
เชียงใหม่: โรงพิมพ์แสงศิลป์.
- สุบิน ปิ่นขยัน. (2530) . การปรับปรุงหลักสูตรอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ
ของชุมชน. กรุงเทพมหานคร.
- สมคิด พรหมจ้อย. 2550. เทคนิคการประเมินโครงการ.กรุงเทพมหานคร: จตุพรดีไซน์.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2540). รวบรวมบทความทางการ ประเมินโครงการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Reference

- Army Non Commissioned Officer School, Directorate of Education and Training. (2013). **A guide to the Royal Thai Air Force Training School**. Bangkok: Air Force Press.
- Boonchom Srisaarth. (2003). **Curriculum Development and Curriculum Research** The Goddess: suweeriyasan
- Chomsak Intarak.(2018).**Academic Administration and Internal Supervision Pattani** : Educational Technology Office of Academic Services Prince of Songkla University Pattani Campus.
- Directorate of Air Adjutant (2010) . **The organization of the Air Force**. Course Materials Correspondence Officer, Class 7, Bangkok: Directorate of Air Adjutant
- Jaithip Chuaratanaphong (1996). **Curriculum Development: Principles and Practices**. Bangkok: Aleen Press
- Kanya Harndensirikul (2000). **Evaluation of the Curriculum–Based Teacher Training Program, Royal Thai Armed Forces Education**. Education: Master's thesis Educational Administration, Kasetsart University.
- Maream Nilapun. (2010). **Evaluation of curriculum**. Doctor of Philosophy. Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education Silpakom University.
- Noppakao Na–Phatthalung. (2009).**Curriculum Development: Principles and Practices**. Songkhla: Printing Templates
- Prajin Jantong.(2013).**The Air Force Commander in 2013** .AIR FORCE MAGAZINE. Bangkok: Air Force Press.
- Pichit Ritjaroon. (2015).**Course evaluation: Process concept and use of assessment results**. Nonthaburi: Faculty of Education, Sukhothai Thammathirat University.
- Somkid Promjui.(2007). **Project Evaluation Techniques** .Bangkok: Chatuporn Design
- Somwung Pitiyanuwat.(1997. **Include official articles. Project evaluation**. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Sunee Pupan. (2003) . **The basic concepts of creating and Development of Thai Education Reform Curriculum**. Chiang Mai: Sangsap Printing House
- Subin Pinkayan (1987).**Improve the higher education curriculum in accordance with the problems and needs of the community**. Bangkok.
- Thomrong BuaSri .(2003).**Theory of Design and Development Curriculum**. Bangkok: Thanapat Printing
- Teera RunCharoen. (2007). **Professionalism in organizing and administering education reform education**. Bangkok: L.t.Press Co., Ltd.
- wareerat Kaewurai. (2006) . **Evaluation of curriculum**. Phitsanulok: Naresuan University.

Wichai Prasitwutthiwech. (1999). **Development of Local Continuing Curriculum.**Bangkok: Center Discovery.